

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania P.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 listopada 2021 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. A.P. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu odwołującemu się P.K. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., decyzją z 30 stycznia 2015 r., odmówił przyznania ubezpieczonemu P. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS orzeczeniem z 26 stycznia 2015 r. uznała, że nie jest on niezdolny do pracy.

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z 12 kwietnia 2018 r., oddalił odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony P. K. (ur. [...]1962 r.) jest z zawodu technikiem telekomunikacji, dotychczas pracował jako kolejarz, magazynier i sprzątac, prowadził też działalność gospodarczą w zakresie handlu obuwiem. Orzeczeniem WZON z 29 października 2015 r. został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na okres do 31 października 2018 r., przy czym ustalony stopień niepełnosprawności istnieje od 19 maja 2015 r. Do 31 grudnia 2014 r. ubezpieczonemu przysługiwała renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Wniosek o rentę będącą przedmiotem zaskarżonej decyzji ubezpieczony złożył 23 października 2014 r.

W toku postępowania przed Sądem Okręgowym zostały przeprowadzone dowody z opinii biegłych lekarzy różnych specjalności: specjalistów z zakresu neurologii i psychiatrii, reumatologii, ortopedii. Na podstawie opinii biegłych neurologa, psychiatry i reumatologa Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony jest zdolny do pracy zarobkowej z przyczyn neurologicznych i psychiatrycznych, przy uwzględnieniu stwierdzonych u niego schorzeń w postaci: 1) miernie nasilonego, organicznego zaburzenia emocjonalnego, zachowania i osobowości, 2) zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa lędźwiowego, z nieznacznym ograniczeniem ruchomości, bez objawów korzeniowych, 3) nadciśnienia tętniczego. Według opinii biegłego ortopedy (opinia z 4 stycznia 2018 r.) rozpoznane u ubezpieczonego schorzenia w postaci choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, stanu po zapaleniu stawu kolanowego prawego oraz dny moczanowej (ogólnie schorzenia narządów ruchu) nie czynią go niezdolnym do pracy z przyczyn ortopedycznych.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił w swoich ustaleniach wniosków biegłego lekarza ortopedy (opinia z 11 stycznia 2017 r.), który jako jedyny spośród biegłych uznał ubezpieczonego za częściowo i jednocześnie trwale niezdolnego do pracy. Sąd podzielił zarzuty organu rentowego do tej opinii, uznając, że samo istnienie schorzeń kręgosłupa i narządów ruchu bez objawów chorobowych lub z bardzo nikłymi objawami nie przesądza o istnieniu niezdolności do pracy. Zdecydowanie przekonująca była natomiast dla Sądu opinia innego biegłego ortopedy (opinia z 4

stycznia 2018 r.), który po wnikliwej analizie dostępnej dokumentacji medycznej stwierdził, że choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa występująca u ubezpieczonego przebiega bez upośledzeń funkcji dynamicznej, a stwierdzone ograniczenia ruchomości nie mają znaczenia orzeczniczego, poza tym leczenie stawu kolanowego przyniosło pozytywne efekty, a dna moczanowa wymaga systematycznego leczenia (farmakologicznego), właściwej diety i unikania czynników ryzyka.

Ponieważ biegli w swoich opiniach zgodnie uznali, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, Sąd Okręgowy oddalił jego odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z 24 czerwca 2020 r., oddalił apelację ubezpieczonego P.K. od wyroku Sądu Okręgowego.

Uzupełniając postępowanie dowodowe, Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy ortopedy i neurologa, którzy zgodnie stwierdzili, że ubezpieczony jest zdolny do wykonywania pracy zarobkowej. Biegli wyjaśnili, że stan zdrowia ubezpieczonego w zakresie neurologii i ortopedii jest zadowalający. Ani przed 2014 r., ani w chwili sporządzania opinii łącznej, ubezpieczony nie cierpiał długotrwale z powodu schorzeń układu ruchu czy obwodowego układu nerwowego. Zdaniem biegłych lekarzy ortopeda, który wydał opinię z 11 stycznia 2017 r., zapewne spostrzegł i ocenił opisane przez siebie objawy ortopedyczne w okresie nasilenia dolegliwości, co w przewlekłych chorobach kręgosłupa i stawów obwodowych jest typowe. O ile biegły ortopeda badający ubezpieczonego w styczniu 2017 r. uznał jego częściową niezdolność do pracy (na styczeń 2017 r.), o tyle biegła reumatolog badająca ubezpieczonego kilka miesięcy później (opinia z 21 czerwca 2017 r.) nie stwierdziła takiej niezdolności, podobnie jak kolejny biegły ortopeda (opinia z 4 stycznia 2018 r.). Biegli lekarze ortopeda i neurolog wydający opinię łączną na zlecenie Sądu Apelacyjnego podkreślili, że w przeprowadzonym przez nich badaniu nie stwierdzili u ubezpieczonego objawów w istotny sposób naruszających funkcje układu ruchu i obwodowego układu nerwowego.

Sąd Apelacyjny szczegółowo omówił i ocenił wszystkie przeprowadzone w sprawie dowody z opinii biegłych lekarzy różnych specjalności medycznych,

adekwatnych do istniejących u wnioskodawcy schorzeń, którzy zgodnie stwierdzili, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł ubezpieczony P. K., zaskarżając wyrok ten w całości. Skargę kasacyjną oparto na podstawach:

1) naruszenia przepisów postępowania: (-) art. 233 § 1 k.p.c. ze względu na całkowicie dowolną, a nie swobodną ocenę przeprowadzonych dowodów z opinii biegłych, (-) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. i art. 285 § 2 k.p.c. przez brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego lub zespołu biegłych, którzy kompleksowo oceniliby stan zdrowia ubezpieczonego jako osoby dotkniętej wieloma różnymi schorzeniami, w szczególności brak zasięgnięcia opinii łącznej lekarzy o specjalnościach właściwych dla tych schorzeń (art. 285 § 2 k.p.c.) albo zasięgnięcia opinii innego (kolejnego) biegłego (lub innych biegłych – art. 286 k.p.c.) – na przykład specjalisty z zakresu medycyny pracy;

2) naruszenia przepisów prawa materialnego: (-) art. 57 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez odmowę przyznania ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy, chociaż skarżący jest faktycznie pozbawiony zdolności do wykonywania pracy zarobkowej; (-) art. 12 w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez uznanie, że ubezpieczony jest zdolny do pracy zarobkowej, chociaż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że utracił zdolność do pracy zarobkowej w normalnych warunkach z powodu złożoności dolegliwości natury ruchowej, neurologicznej i psychiatrycznej.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na: 1) oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, ponieważ zaskarżony wyrok pozostaje w jawnej sprzeczności z utrwaloną linią orzeczniczą, ponieważ: (-) w sprawie zostało wydanych wiele opinii biegłych lekarzy różnych specjalności oraz w różnym czasie, z których jedna potwierdziła całkowitą niezdolność ubezpieczonego do pracy, (-) w sprawie nie opiniował biegły z zakresu medycyny pracy i nie wydano opinii łącznej, (-) w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie znalazła się jednoznaczna i stanowcza ocena sądu rozstrzygającego sprawę, że suma stwierdzonych u ubezpieczonego schorzeń, ich natężenie i wzajemne

oddziaływanie powoduje skutek (bądź nie powoduje skutku) w postaci niezdolności do pracy; 2) potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w szczególności czy wykładnia pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” dotyczy poza kryterium biologicznym także kryterium ekonomicznego, 3) istotne zagadnienia prawne: (-) czy obiektywna ocena możliwości podjęcia pracy przez P.K. oznacza podjęcie każdego zatrudnienia w innych warunkach niż dotychczasowe jego wykształcenie, (-) czy prowadzenie w przeszłości działalności gospodarczej przez skarżącego (handel obuwem) przesądza jednoznacznie o tym, że może on podjąć się „każdej” dowolnej pracy – nawet w zakresie, w którym nie ma kwalifikacji ani niezbędnej wiedzy.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

1. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują wątpliwości interpretacyjne, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych.

Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd). Ustawodawca uznaje za doniosłe zadania Sądu Najwyższego związane z doskonaleniem wykładni prawa i jego stosowania, ujednolicaniem orzecznictwa, rozwojem jurysprudencji, a także zadania polegające na eliminacji w dostępnych granicach orzeczeń niegodnych ochrony ze względu na oczywiste naruszenie prawa lub wydanie ich w warunkach nieważności.

Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Stąd podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych lub oceny materiału dowodowego (co wynika jednoznacznie z art. 398³ § 3 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach tzw. przedsądu bada tylko powołane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2

k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

2. W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, o tyle dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły stanu faktycznego czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się przy tym, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Takich warunków nie spełnia skarga wniesiona w imieniu ubezpieczonego.

3. W przypadku powołania się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na faktyczne istnienie okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; a w najnowszym orzecznictwie postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 maja 2018 r., I CSK 23/18, LEX nr 2508110; z 23 maja 2018 r., I CSK 33/018, LEX nr 2508114). Nie wystarczy zatem samo sformułowanie zagadnień prawnych (w formie pytań).

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym, nie zaś faktycznym albo wynikającym z zarzucanych przez skarżącego uchybień sądu, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790).

Przedstawione przez skarżącego kwestie dotyczące rodzaju pracy, którą może podjąć w związku ze stwierdzonymi u niego schorzeniami i towarzyszącymi im dolegliwościami, nie są istotnymi zagadnieniami prawnymi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał bowiem, że mają one poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne, które nie zostały dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, a ich rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia obecnej sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury. Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych konkretnych przepisów (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Oceniając przedstawione przez skarżącego kwestie, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie mają one charakteru zagadnień prawnych, odnoszących się do

interpretacji konkretnych przepisów prawa, które nie doczekały się jeszcze wykładni, ani też rangi istotności (doniosłości). W definicji „niezdolności do pracy” w ujęciu art. 12 i 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uwzględniane są zarówno elementy biologiczne (stopień naruszenia sprawności organizmu), jak i ekonomiczne (możliwość wykonywania dotychczasowej pracy). Element biologiczny jest jednak decydujący – jeżeli biegli lekarze stwierdzą, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (mimo zdiagnozowanych u niego schorzeń i dolegliwości), czyli jest zdolny do pracy, to rozważanie elementu ekonomicznego jest zbędne.

Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno dotyczyć kwestii doniosłej, odnoszącej się do istoty sporu, niezbędnej dla jego rozstrzygnięcia, musi mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Takich zagadnień skarżący nie przedstawił.

4. Wreszcie warto przypomnieć, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Z utrwalonej judykatury wynika, że sąd orzekający w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku dopuszczania dowodów, zwłaszcza z opinii biegłych lekarzy, tak długo aż strona uzyska opinię odpowiadającą jej oczekiwaniom (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPIUS 1998 nr 1, poz. 2, oraz z 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPIUS 1998 nr 20, poz. 612). Dowód z opinii biegłego podlega ocenie sądu (art. 233 § 1 k.p.c.) podobnie jak inne dowody (np. z zeznań świadków, z dokumentów, z przesłuchania stron). Jeżeli sąd uzna przeprowadzone dowody z opinii biegłych za wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy, nie musi zlecać wydania opinii łącznej (art. 285 § 2 k.p.c.) ani opinii innych (kolejnych) biegłych, żeby zadowolić stronę.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych lekarzy ortopedy i neurologa, którzy zgodnie stwierdzili, że ubezpieczony jest zdolny do wykonywania pracy zarobkowej. Było to wystarczające dla zweryfikowania prawidłowości opinii wydanych w postępowaniu przed Sądem Okręgowym. Wypada zauważyć, że tylko jedna opinia biegłego ortopedy (z 11

stycznia 2017 r.) stwierdzała niezdolność skarżącego do pracy. Była jednak odosobniona w zestawieniu z opiniami innych biegłych (także biegłych reumatologa i innego ortopedy) a Sąd Okręgowy wyjaśnił, dlaczego (z jakich przyczyn) jej nie uwzględnił przy dokonywaniu ustaleń faktycznych. Powołanie biegłego z zakresu medycyny pracy nie było konieczne, skoro kilku biegłych różnych specjalności (poza jednym biegłym lekarzem ortopedą) zgodnie stwierdziło, że skarżący nie jest niezdolny do pracy (albo jest zdolny do pracy). Opinie te nie budziły wątpliwości Sądu Apelacyjnego, więc nie wymagały dodatkowej weryfikacji.

Specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że art. 278 § 1 k.p.c. uprawnia sąd do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego lub biegłych, jeżeli w sprawie istnieje potrzeba wyjaśnienia okoliczności wymagających wiadomości specjalnych, a ponadto do zażądania ustnego uzupełnienia opinii złożonej na piśmie, w sytuacji gdy opinia nie jest wyczerpująca lub też gdy z innych względów, według oceny sądu, wymaga uzupełnienia lub wyjaśnienia. Opisane instrumenty procesowe mogą być wykorzystywane stosownie do potrzeb ujawniających się w konkretnej sprawie, przy czym potrzebą taką nie może być jedynie przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla niej tezy. W judykaturze można uznać za utrwalony pogląd, że samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych, kolejnych biegłych (por.m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2009 r., II UK 47/09, LEX nr 559955, i powołane tam orzecznictwo), zwłaszcza zaś, gdy wydane przez biegłych opinie wyjaśniają istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a ich fachowość i rzetelność nie została w żaden sposób podważona.

W rozpoznawanej sprawie zarówno zarzuty, jak i uzasadnienie skargi, w istocie sprowadzają się do polemiki z poczynionymi na podstawie opinii biegłych ustaleniami faktycznymi. Z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii, psychiatrii, ortopedii, reumatologii, które zostały wydane na podstawie badania skarżącego oraz analizy dokumentów medycznych znajdujących się w aktach sprawy, jednoznacznie wynika, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji organu rentowego brak było podstaw do orzeczenia u skarżącego choćby częściowej niezdolności do pracy. Twierdzeniom co do stanu zdrowia skarżącego przeczą

opinie biegłych sądowych, którzy – rozpoznając u skarżącego różnorakie schorzenia – nie stwierdzili jednak, aby powodowały one niezdolność do pracy. W takim stanie sprawy skarżący nie mógł oczekiwać dopuszczenia kolejnych dowodów z opinii innych biegłych albo dodatkowej opinii łącznej, aż do potwierdzenia jego subiektywnych racji. Tym samym ustalenia faktyczne poczynione w przez Sąd Apelacyjny były wystarczające do prawidłowego rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze, należało przyjąć, że skarżący nie wykazał, aby w sprawie zachodziła konieczność rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., istniała potrzeba wykładni przepisów prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. albo skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie z art. 102 k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.